

היחס

המיני ההגון הבניי בקדושה וביוור, בלבד מה שהוא בונה ומשכל את העתיד של העולם, הוא מאשר בויה עצמו את ההתה. ההשתלמות שהמינים מקבלים זה מזה בתכונותיהם הנפשיות, אינה פחות מלאת ערך מהתכנית של התולדה החמרית. עידון נפשי הגון, המביא אחרית טובה, הוא עומד הכנן לישרי לב, המניחים את חיים ביושר וכושר, בסיג התורה ואמונה לב. אבל הרשעים, משחיתיהם דרכם, מאבדים את ההון היקר שברכת ד' בקרבו לאבדון, ואוותה התכוונה שהוד החיים ועוזו מתגללה בה בטובה ותמהותה, כשיורדת היא לעמקי הרע, ישוב הכל אחורינית. האדם יאבד את ערכו, לא בלבד את ערכו האנושי כ"א גם את ערך החיים שלו, הלב יתפרקן מכל שwon וככל תקה, הכהות יתדללו ויהפכו לפלאות וזועה. לבישת השק של עת צרה מכונת היא עם ההשפה הזאת של הכרת ערך ההשפה היודעת עד לגבול הדום החמרי, כלומר לא ענין חי התופס ערך לעצמו, הרاوي להיות קובע לו מדורו לפי ערכו, ולפי תכויותיו הטבעיות, שהן ג"כ זכויותיו יותר צודקות, כ"א כמו חומר ודבר של קניין שאין בו חיים וחפש הרاوي רק להטען ולהנתן בשק, כה תגדל הנפילה ממורים עוזז חריפות החיים המלאים בטובם עד למחרגות שק.

(זרעיה עגדת מג' אמר ז"ג)

ונשוב עתה אל התענית. אנו רואים בעינינו שהעולם כולו ביחיד עולם החיים, הוא משתככל, לא ע"י חיבורו בחות מצומצמים שכ"א ואחד פועל על גביו, כ"א ע"י התחרבות של כחوت, שכ"א שואף לארחוב יותר מגבולה, וחיבורו כאלה מתחהו חיזון החיים. וזה נהג בין בטבע החמרי, בין אפיו בטבע השכלי והמוסרי, וזהו אור זיו חסד החיים, המתמלאים תמיד ממקור אין-סוף בכל צדיהם, עד שהם מסבבים חיים, בין להתגברות וחתפרצתם, בין בהדרקם והעצרם, לא רק ע"פ אותה הכהות הגוףנים של האדם הם צרכיים להיות בראים ומלאים, כדי ש"א במדה שתהgalת המוסרית דורשת אותם, כ"א במדה יותר חזקה מזו. כן צרייך המדה שהגבלה המוסרית הוא תיקונו. אותו המותר של ההתגברות הגוףנית, באופן הגון צרייך הוא להיות הולך ע"י איזה عمل המכשיר את המוסר העליון, וזה عمل התורה והמצוות, שכדי להעמיק את רישומו, ולקבע את ערכם חזק בחיים, יש להם דока דברים העוזרים בעדם, בין מצד החברה, בין מצד הרעיון האנושי טרם שנתקבר יפה, ובזה הוא משלים את תעוותנו. האדם לא נברא ג"כ באמון זהה שלא יתטא כלו, כ"א שיודר מן החטא, ואם ישגה ויחתטא ישוב התשובה עצמה היא ג"כ התעוורות-חיים נפלאת, בצלות המציאות, התמעסשות של הריסת שלצורך בנין גם היא בני תקרא. ע"כ מובן הדבר, אדם שכחוטיו הם מלאים יותר מכל הצורך לפועלה, יותר מהנדרש לו להרגשת החיים הישראלים ולבודה נדרשת, עד שוגם עמל הדרישה והעיוון לא יספיקו להעמיד את הכהות על מחתם הראותיה, לאיש הזה התענית היא חובה חדשה, נדרשת לו ע"פ רוב ליפי תכונת מצבו החומיי ג"כ, וכי לפי מצבו המוסרי. רק הנטיה הפרטית של הוליליה מסבכל מעט מזו, וזה יסייע עוד ליתן חן על המבוקש של התענית. אבל כל חלקו הגוף והנפש יוסיפו במילא שבominator שהעולם לקי וכהות הנם מחוסרים. ע"י קלוקלי המנהגים של תרבויות הפוגמה, עד שלא די שלא נמצא באדם שפע כה יותר על הנדרש לעבודת מעשה ועובדות עיון, כ"א עוד חסר לו הרבה מהחברה, או תהאי התענית לחטא ולא למצוה. תעניות הצבור, שאנו מחזקים לזכרון החרבן, יש בהן ג"כ ממין זה, חסרון העבודה הלאומית, שאוכלת הרבת חיי אומה סדרה, גורם שכחות מיתרים י��כו באומה בכללה, והתיקון המוסרי הנובע מהם הוא להרים ע"י תענית, שנועדה ג"כ לזכרון, שהמשמש בכחות המיתרים לרעה גורם לאבד את אשרנו הכללי,

"שיה תפ וחליל וגנו זאת פועל ד' לא ביטרו" וגנו.

(אחים גיבאה תג' אגדת מג' ע"ז, אה פ' ג-ה)